

Asia: VN/25768/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnokseen liikennepalvelun ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (taksit)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Uudenmaan Taksiryttäjät ry

Lausunto

Liikenne- ja viestintäministeriö

VN/25768/2024

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEEN LIIKENNEPALVELULAIN JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA (TAKSIT)

Uudenmaan Taksiryttäjät ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta liikennepalvelulain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Lausuntonamme toteamme:

Yleistä

Esitysluonnos on kokonaisuudessaan erittäin kannatettava, joka myös tunnistaa taksialan tämänhetkiset haasteet niin alan yritysten kuin kuluttajien näkökulmasta. Esitysluonnos on kokonaisuus, jonka jokainen osa-alue on välttämätön yhteneväisten pelisääntöjen luomiseksi ammattimaiselle ja vastuulliselle yrittäjyydelle. Tämän toteutuminen tarvitsee kuitenkin riittävät resurssit valvontaan, jotta sillä saavutetaan tavoiteltu lopputulos.

nykytilan arviointi

Hallitusohjelman mukaisesti esitysluonnoksella tavoitellaan sääntelylle pohjaa, joka tähtää kuluttajien luottamuksen vahvistamiseen, taksin saatavuuden edistämiseen, asiakasryhmien

huomioimiseen sekä taksiliikenteen valvonnan tehostamiseen ja harmaan talouden kitkemiseen. Vaatimukset taksamittarista, rekisteröinnistä ja liittamisestä liikenneluvalla sekä erityisistä taksikilvistä yhdistettynä koulutukseen ja osaamisen varmistamiseen ilman vilppiä ovat tarpeelliset keinot tavoitteisiin pääsemiseksi.

Esitysluonnokseen ei sisälly elementtejä, jotka estäisivät uudet innovaatiot ja uusien liiketoimintamallien kehittymisen. Esitetyt muutokset eivät myöskään aseta taksiyrittäjille kohtuuttomia kustannuksia, jotka poikkeaisivat tavanomaisessa yritystoiminnassa syntyvistä kustannuksista. Esitysluonnos ei sisällä elementtejä, jotka rajoittaisivat kilpailuedellytyksiä, liiketoimintamahdollisuuksien kehittymistä tai yrittäjyyden aloittamista. Nykytilan arviointi on suoritettu riittävällä laajuudella. Tässä yhteydessä on hyvä muistaa nykyisen liberaalin ja mahdollistavan lain negatiiviset vaikutukset joita tällä esitetyllä korjaussarjalla pyritään korjaamaan.

Kokonaisuudessaan hyvästä esitysluonnoksesta haluamme korostaa erityisesti seuraavien merkitystä:

Taksien tunnistaminen

Erityiset rekisterikilvet

Kannatamme esitystä taksien erityistä rekisterikilpeä koskevaa vaatimusta. Sillä mahdollistetaan tehokas, ennaltaehkäisevä ja yksinkertaisempi valvonta niin viranomaisille kuin asiakkaille.

Erityisen rekisterikilven vaatimus ei nosta kynnystä ryhtyä taksiyrittäjäksi ja kustannus on marginaalinen hyötyihin nähden. Erillinen taksikilpi ei estä osa-aikaista taksiliiketoiminnan harjoittamista, mutta sillä voidaan varmistaa, että myös osa-aikaisesti taksiliiketoimintaa harjoittavat tahot noudattavat taksiliikenteelle asetettuja vaatimuksia.

Valvonta

Rekisteröinti yksinomaiseen hallintaan ja liittäminen liikenneluvalla

Kannatamme vaatimusta taksiajoneuvon liittamisestä liikenneluvalla sekä vaatimusta luvanhaltijan rekisteröimisestä ajoneuvon haltijaksi. Taksiajoneuvon liittäminen liikenneluvalla yhdistettynä vaatimukseen luvanhaltijan rekisteröimiseksi ajoneuvon haltijaksi mahdollistavat tehokkaan valvonnan. Vaatimus estää toisen lukuun liikennöintiä, mikä on valitettavan yleistä tällä hetkellä. Tällä hetkellä liikenneluvan olemassaolo todistetaan liikenteessä tapahtuvan valvonnan yhteydessä lupakopiolla, joita jokainen voi kopioida itse. Valvonnan haasteena on myös se, ettei poliisilla ole rajapintaa liikenneluparekisteriin, mistä voitaisiin tarkistaa luvan voimassaolo valvonnan yhteydessä.

Tietojen säilyttäminen kolmannen osapuolen tietokannassa

Esitämme, että taksimatkausta kerättävien tietojen säilyttämisessä käytettävänä kolmantena osapuolena toimiminen olisi jatkossa luvanvaraista toimintaa. Tämä helpottaisi viranomaisten tiedonkeruuta olennaisesti ja varmistaisi, että tietoja säilytetään asianmukaisesti.

Luvanvaraisuudella valvottaisiin, että kolmannet osapuolet ovat viranomaisen tiedossa ja ne noudattavat niille asetettuja velvoitteita tietojen säilyttämisestä.

Taksamittari ja taksimatkausta kerättävät tiedot

Kannatamme taksamittarin pakollisuutta taksina käytettävässä ajoneuvossa ja taksamittarin käyttövelvoitetta. Taksamittari mahdollistaa tietojen keräämisen taksimatkoista luotettavasti ja todelliseen mittaustietoon perustuen. Taksamittaria koskevat uudet vaatimukset ovat olennaisia valvonnan lisäämisessä sekä harmaan talouden torjumisessa, ja siten välttämättömiä esityksen tavoitteiden toteutumiseksi. Taksamittari ei estä sovelluskyytien ajamista tai käyttöä eikä etukäteen kyydin maksamista. Julkisuudessa keskustelua pyritään tarkoituksen mukaisesti vääristämään niin että mittari nähtäisiin jotenkin teknisen kehityksen jarruna.

Yhä useammat taksiyritykset ottavat vastaan tilauksia useammasta kanavasta. Kokonaisuuden hahmottaminen on nykyisillä tiedonkeruutavoilla haastavaa.

Sovelluspalvelut keräävät nykyisin tiedon ainoastaan sovelluksen kautta tilatuista kuljetuksista sekä maksetuista kilometreistä. Ne eivät kerää tietoja yksityisajojen tai tuloa tuottamattoman ammattiajon määrästä, eikä muiden taksimatkojen osalta, joita ei ole tilattu sovelluksen kautta. Taksamittarin käyttövelvoite on ainoa keino varmistaa, että tiedot kerätään kaikista ajoista yhteismitallisesti.

Taksamittari on yhteensopiva ja monipuolisesti liitettävissä erilaisiin teknologisiin ratkaisuihin ja se voi jopa edistää uusien liiketoimintamallien ja teknologiaratkaisujen hyödyntämistä, jotka edellyttävät luotettavaa todelliseen mittaustietoon perustuvaa ajoneuvon keräämää dataa. Muun muassa teknisesti automaattinen hintatiedon siirtyminen applikaatiosta taksamittariin on jo toteutettu useiden tilausvälitysyhtiöiden applikaatiotilauksissa.

Taksinkuljettajan ajoluvan myöntämisen edellytykset

Taksinkuljettajan koulutus

Kannatamme pakollista, vähintään 21 tunnin koulutuksen suorittamista taksinkuljettajan ajoluvan saamisen edellytykseksi. Esitysluonnoksessa ehdotetut muutokset ovat välttämättömiä kuljettajan riittävän ammattitaidon varmistamiseksi.

Vuoden 2018 jälkeen alalle on tullut merkittävä määrä kuljettajia, jotka eivät ole käyneet mitään taksinkuljettajan ammattiin liittyvää koulutusta, ja joista monella ei ole taksinkuljettajan ammatin edellyttämää osaamistasoa tai ymmärrystä alan vaatimuksista.

Taksinkuljettajan koulutuksella parannetaan kaikkien kuljettajien ammattitaitoa, taksipalvelujen laatua sekä taksialan arvostusta ja luottamusta, mikä on välttämätöntä huomioiden taksipalvelujen laadun ja tyytyväisyyden lasku vuoden 2018 jälkeen.

Ehdotamme lisäksi, että erityisryhmien koulutuksen sisältöä sekä Liikenne- ja viestintäviraston määräystä erityisryhmien kuljettajakoulutuksesta muutettaisiin, kun 21 tunnin taksinkuljettajan koulutus säädetään pakolliseksi. Koska erityisryhmien koulutuksen sisältö on osittain päällekkäinen uuden taksinkuljettajan koulutuksen kanssa, tulisi erityisryhmien koulutuksen sisältöä täsmentää päällekkäisyyksien karsimiseksi.

Näkisimme tärkeänä myös ajotaidon varmistamisen ennen ammattiajoluvan myöntämistä esim inssiajon tyyppisesti viranomaiselle. Nykyinen ajotaidon puute on nostanut ammattivakuutusten maksut kestävämmälle tasolle johtuen voimakkaasta onnettomuuksien kasvusta.

Kannatamme myös pakollista täydennyskoulutusta kaikille, ja täydennyskoulutuksen lisäksi tulisi edellyttää taksinkuljettajan kokeen suorittamista uudelleen ajoluvan uusimisen yhteydessä. Sitä ei

kuitenkaan tulisi vaatia niiltä, jotka ovat saaneet ajoluvan ennen vuotta 2018. Heidän osaamistasonsa on varmistettu jo aiemmin vastaavalla koulutuksella.

Esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2

Uudenmaan Taksiryttäjät ry näkee esitetyissä muutoksissa lähinnä positiivisia vaikutuksia. Mikäli lainsäädäntö tukee luotettavan alan imagoa on sillä positiivista vaikutusta alalle tulon, siellä pysymiseen sekä investointeihin ja verokertymiin. Nykyisiä alle kannattavuusrajan tarjottavia kyytejä joilla ei makseta yhteiskunnan velvoitteita ei voida pitää tavoiteltavana. Mikäli tällainen yrityskulttuuri halpatyöalana jossa toimitaan yhteiskunnan tukien varassa ja sivussa suoritetaan osa-aikaista taksiliikenne sallitaan, tulee nykyiset kannattavat pienyritykset häviämään markkinoilta ja verokertymät romahtamaan. Myöskään alalle ei pidä luoda mitään kaksia markkinoita tolppa-/tilaustaksien erilaisilla säännöillä.

Esityksen voimaantuloa ja siirtymäsäännöksiä koskevasta luvusta 9

Uudenmaan Taksiryttäjät ry kannattaa lyhyitä siirtymä aikoja jotta lakimuutoksen positiiviset vaikutukset hallitusohjelman mukaisesti pääsevät toteutumaan. Taksamittari siirtymää voitaisiin lyhentää selkeästi koska jo nykyisellään auton vaihdon yhteydessä mittari on asennettava välittömästi uuteen autoon. Laitteita ja asentamoita on markkinoilla, joten tämä ei muodostuisi ongelmaksi.

Huomionne perustuslakia ja säätämisyjärjestystä koskevasta kappaleesta 10

Ei lausuttavaa tähän kohtaan

Huomionne muista mahdollisista asioista

Uudenmaan Taksiryttäjät ry korostaa selkeän palautekanavan tärkeyttä myös kuluttaja-asiakkaille. Esitämme että Traficom taksimatrustajalle osioon lisätään kuluttaja-asiakkaille palautekanava nykyisten liikematkustajien ja liikunta- ja toimintarajoitteisille suunnattujen linkkien lisäksi. Tämä palautekanava tulisi saattaa myös suuren yleisön tietoisuuteen esimerkiksi markkinoinninkeinoin. Nykytilanteessa asiakas ei löydä oikeaa tahoaa palautteille ja näin ollen ongelmatapauksiin ei päästä puuttumaan riittävällä tehokkuudella. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi virheelliset tai vajavaiset kuittitiedot sekä hinnoittelupäselvyydet.

Uudenmaan Taksiryttäjät ry

Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Huomionne taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Marjakangas Pauli
Uudenmaan Taksityrittäjät Ry